หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย พอสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ก. วิวัฒนาการของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

ในระยะ ๒๐ ปีมานี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากเกี่ยวกับการสอนภาษาโดยเฉพาะการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ การสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ในระยะสิบถึงสิบห้าปีมานี้ ได้มีผู้มุ่งความสนใจไปยังภาษาของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งตรงข้ามกับการเรียนภาษาทั่ว ๆ ไป และเมื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศได้เพิ่มความสำคัญมากขึ้นนั้น การสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะก็ยิ่งแพร่หลายมากขึ้น

จอห์น ซินแคลร์(John Sinclair 1980:7) ได้อธิบายเกี่ยวกับภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Language for Specific Purposes-LSP) ไว้ว่า ภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เป็นการสอนภาษาที่ถูกกำหนดขึ้นตามความต้องการของผู้เรียน โดยมีลักษณะเด่นคือ จะสอนภาษาในด้านที่สัมพันธ์กับลักษณะเนื้อหาวิชา จุดประสงค์และทักษะหรือเทคนิคที่นักเรียนต้องการเรียน

การสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะที่ปรากฏในระยะแรกคือ ภาษาสำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งอยู่ในรูปของหนังสือและหลักสูตรที่จัดขึ้นสำหรับผู้ที่จะเดินทางไปต่างประเทศและต้องการรู้ภาษาเพียงเพื่อให้เที่ยวสนุกขึ้น ผู้เรียนจะมีหนังสือคู่มือเล่มเล็ก ๆ เกี่ยวกับคำศัพท์และวลีที่ใช้ในชีวิตประจำวันติดตัวไปด้วย หนังสือคู่มือเหล่านี้

จะเป็นแบบเรียนง่าย ๆ เทียบระหว่าง ๒ ภาษา หรือบางครั้งอาจมีหลายภาษาในเล่มเดียวกัน

การสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอีกแบบหนึ่งที่รู้จักกันมานาน คือ ภาษาเยอรมันสำหรับนักศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ นับเป็นการสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะแบบแรกสุดเท่าที่ปฏิบัติกันมา ครูจะสอนไวยากรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ แบบฝึกหัดและหนังสือเรียนมาจากหนังสือวิทยาศาสตร์ในสาขาที่เกี่ยวข้อง ครูมักสอนให้ผู้เรียนสามารถแปลตำราภาษาต่างประเทศเฉพาะสาขาวิชาโดยใช้พจนานุกรม

ต่อมาเมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ การสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะแพร่หลายอย่างรวดเร็วในกองทัพชาติต่าง ๆ เพราะเกิดความจำเป็นต้องใช้คนที่มีความรู้ทางภาษาเฉพาะด้านในการทำงาน ในปีค.ศ. ๑๙๕๙ ได้มีการเคลื่อนไหวที่จะเปลี่ยนแปลงแนวทางการสอนภาษาอังกฤษ บี ซี บรูคส์ (B.C. Brooks) แห่งมหาวิทยาลัยลอนดอนเสนอให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ โดยให้เหตุผลว่าวรรณคดีและวิทยาศาสตร์เป็นลักษณะภาษาที่แยกออกจากกัน นักศึกษาไม่เห็นประโยชน์ในการเรียนวรรณคดีทำให้การสอนได้ผลน้อยมาก (Matthew Macmillan, in Geoffrey H. Wilson,ed. 1976:43)

ตั้งแต่ปีค.ศ. ๑๙๗๑ เป็นต้นมา การสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเริ่มมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในการสร้างหลักสูตร การผลิตวัสดุการสอน และการเขียนตำราโดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้เพื่อสร้างแนวทางให้ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาอังกฤษให้เหมาะสม และเพื่อจุดมุ่งหมายในทางประกอบอาชีพ ในระยะหลังมานี้ธุรกิจการค้าขายระหว่างประเทศได้ขยายตัวมากขึ้น ทำให้เกิดความต้องการในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษธุรกิจ ทั้งนี้เนื่องจากต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการติดต่อและใช้ในเอกสารต่าง ๆ ความสำคัญที่เพิ่มขึ้นนี้ทำให้จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษธุรกิจแม้แต่ในการติดต่อภายในบริษัท เช่น บริษัทน้ำมัน บริษัททางด้านวิศวกรรมและอื่น ๆ เนื่องจากบริษัทเหล่านี้จะมีหน่วยงานย่อย ๆ ในประเทศต่าง ๆ ดังนั้นการติดต่อสื่อสารจึงจำเป็น

ต้องใช้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษธุรกิจ จากความจำเป็นต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้เกิดความต้องการหลักสูตรภาษาอังกฤษธุรกิจโดยประสงค์ให้มีเนื้อหาวิชาเป็นรูปแบบที่ช่วยในการเจรจาโต้ตอบทางธุรกิจ จากการสำรวจความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษในวงการธุรกิจของ อุษา กาญจนสถิตย์ (๒๕๒๓ : ๒๗๖) พบว่า ทักษะทางภาษาอังกฤษที่ใช้มากคือ ทักษะการอ่านและการเขียน ซึ่งใช้อ่านและเขียนจดหมายธุรกิจ โทรพิมพ์ อ่านคู่มือต่าง ๆ เป็นต้น

ข. ความหมายของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

ความรู้ความเข้าใจของคนทั่วไปในเรื่องภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะยังเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่ ถึงแม้ว่าจะได้ปฏิบัติมาเป็นเวลานานพอสมควรแล้วก็ตาม คำจำกัดความของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะมีมากมาย ดังที่มีผู้ให้ความหมายไว้ คือ

ปีเตอร์ สตรีเวนส์ (Peter Strevens 1980:109) กล่าวว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หมายถึง ภาษาอังกฤษที่มีหัวเรื่องและเนื้อหาเกี่ยวเนื่องกับอาชีพ สาขาการศึกษา จุดประสงค์ของผู้เรียน และมีเนื้อหาทางภาษาที่เลือกสรรแล้ว ไม่ใช่ภาษาอังกฤษทั่วไป

ริชาร์ด บี นอส และทีโอดอร์ เอส รอดเจอร์ (Richard B. Noss and Theodore S. Rodgers 1975:15) ได้กล่าวถึงความหมายของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะไว้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

> ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะที่หมายถึงภาษาอังกฤษที่เลือกสรรมาเพื่อสนองจุดประสงค์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม (English for a Specific Purpose) เป็นภาษาอังกฤษที่เลือกสรรมาจากภาษาอังกฤษทั่วไปโดยคำนึงถึงกลุ่มของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งกลุ่มของผู้เรียนนี้มีจุดประสงค์ในการเรียนเหมือนกัน อีกลักษณะหนึ่งคือ ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ที่หมายถึงภาษาอังกฤษที่เลือกสรรมาเพื่อสนองจุดประสงค์ของผู้เรียนแต่ละคนซึ่งแตกต่างกัน (English for Specific Purposes)

โรนัลด์ แมคเคย์ และอลัน เมาน์ทฟอร์ด (Ronald Mackay and Alan Mountford, in Ronald Mackay and Alan Mountford,eds 1978:2,6) กล่าวว่า

> ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หมายถึง การสอนภาษาอังกฤษที่มีจุดประสงค์ที่เด่นชัด จุดประสงค์นี้จะจำกัดให้ตรงกับความต้องการทางด้านอาชีพ หรือความต้องการทางด้านการศึกษา และจุดประสงค์นี้จะเป็นตัวกำหนดขอบเขตของภาษา ทักษะ และหน้าที่ของภาษาที่ต้องเรียน แต่ไม่ได้บ่งถึงภาษาที่พิเศษเฉพาะเจาะจง (special language) ดังนั้น การเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะจึงเน้นที่วัตถุประสงค์ในการเรียนภาษา ไม่ใช่เน้นที่ภาษาที่เขากำลังเรียน ความแตกต่างขององค์ประกอบทางภาษาจึงอยู่ที่การใช้ภาษาในสถานการณ์เฉพาะของแต่ละคน

คริสโตเฟอร์ บรัมฟิต (Christopher Brumfit, in Susan Holden ed. 1977:71) กล่าวว่า รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับจุดประสงค์ในการใช้ภาษาของผู้เรียน ซึ่งจุดประสงค์นี้มักอยู่ในรูปของการนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

จอห์น มันบี (John Munby 1978:2) กล่าวว่า รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หมายถึง รายวิชาภาษาอังกฤษที่มีหลักสูตรและอุปกรณ์ในการเรียนที่จัดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ความต้องการในการสื่อสารของนักเรียน

เวอร์เนอร์ ฮึลเลน (Werner Hüllen 1981:58) กล่าวว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เป็นภาษาอังกฤษที่ใช้สื่อสารในสถานการณ์ที่ดำเนินไปตามกิจกรรมของแต่ละอาชีพ และมักใช้โดยบุคคลในอาชีพนั้น ๆ

คริส เคเนดี และรอด โบลิโท (Chris Kennedy and Rod Bolitho 1984:3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะตั้งอยู่บนพื้นฐานของการสำรวจจุดประสงค์ของผู้เรียน และจุดประสงค์นี้จะเป็นตัวชี้ความต้องการในการสื่อสาร ประเภท และหัวข้อของภาษาอังกฤษที่จะใช้สอนซึ่งขึ้นอยู่กับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

อาจสรุปได้ว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หมายถึง ภาษาอังกฤษที่เลือกสรรมาเพื่อให้สนองความต้องการของผู้เรียน โดยยึดเอาวัตถุประสงค์เป็นตัวกำหนดเนื้อหาวิชาซึ่งจะสอดคล้องกับสาขาวิชาหรืออาชีพของผู้เรียน เป็นการเรียนเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร หรือเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ผู้เรียนตั้งไว้

ค. ความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษทั่วไปกับภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

การสอนภาษาอังกฤษทั่วไปแตกต่างจากการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ คือ การสอนภาษาอังกฤษทั่วไปเน้นทางด้านวัฒนธรรม วรรณคดี และการศึกษาเพื่อชีวิตทั่ว ๆ ไป มีตัวภาษาเป็นเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์ของวิชานั้น ๆ ส่วนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เป็นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นแนวทางไปสู่การรับรู้เนื้อหาวิชา หรือกลุ่มทักษะที่แตกต่างกันออกไป อาจสรุปความแตกต่างระหว่างการสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไปกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ได้ดังนี้คือ (พรพิมล เสนะวงศ์ ๒๕๒๕ : ๖๔)

๑. การสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะใช้เนื้อหาเฉพาะสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง เช่น วิทยาศาสตร์ เกษตร พยาบาล

๒. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะมีจุดประสงค์ในการเรียนการสอนที่แน่นอน โดยมีการกำหนดทักษะ และความสามารถที่ผู้เรียนจะทำได้อย่างละเอียด

๓. เนื้อหาที่นำมาสอนมีลักษณะเฉพาะทางภาษา เช่น มีคำศัพท์เฉพาะเรื่อง มีโครงสร้าง หรือรูปแบบของประโยคที่ใช้กันในทางวิชาการของสาขานั้น ๆ

๔. วิธีการสอนแตกต่างกันออกไปตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอน

ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ มีสิ่งที่ควรคำนึงถึง ๒ ประการ ดังที่ อบัน ที บาเทีย (Aban T. Bhatia 1979:25) ได้เสนอไว้ คือ

๑. ในการเรียนการสอนจะลดการเรียนไวยากรณ์แบบโครงสร้างประโยค (sentence - oriented) ลง

๒. ในการเรียนการสอนจะเพิ่มเนื้อหาวิชาชีพตามความต้องการของผู้เรียน ซึ่งอาจเป็นเนื้อหาทางด้านพาณิชยการ สังคมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือวรรณคดีวิจารณ์

การสอนวิชาเหล่านี้ต้องการการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่สอนภาษาและหน่วยงานที่สอนวิชาการในโรงเรียนหรือวิทยาลัยเดียวกัน การทำงานประสานกันนี้ประกอบด้วยการวิเคราะห์ลักษณะของภาษาที่ใช้ในตำราวิชาชีพ และลักษณะของภาษาที่ต้องการให้นักศึกษาใช้ สิ่งสำคัญคือ ธรรมชาติของภาษาที่ใช้ในตำราวิชาชีพ และภาษาที่ต้องการให้นักศึกษาใช้สื่อสารนั้นแตกต่างจากภาษาในวิชาภาษาอังกฤษทั่วไป

ง. จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

โรนัลด์ แมคเคย์ และอลัน เมาน์ทฟอร์ด (Ronald Mackay and Alan Mountford, in Ronald Mackay and Alan Mountford, eds 1978:2) ได้อธิบายจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะไว้ ๓ ประการ คือ

๑. เพื่อสนองความต้องการทางด้านอาชีพ(Occupational requirements) เช่น สำหรับพนักงานโทรศัพท์ระหว่างประเทศ นักบินนานาชาติ เป็นต้น

๒. เพื่อโครงการฝึกอบรมอาชีพ (Vocational training programmes) เช่น สำหรับบุคลากรประจำโรงแรม เจ้าหน้าที่ฝ่ายการค้าพิเศษ

๓. เพื่อการศึกษาทางด้านวิชาการ และวิชาชีพระดับสูง(Academic or professional study) เช่น วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ และกฎหมาย

จ. ประเภทของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ แบ่งออกเป็น ๓ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

๑. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางอาชีพ (English for Educational Purposes - EEP or English for Academic

Purposes - EOP) เป็นภาษาอังกฤษที่จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการทางด้านอาชีพ สำหรับผู้ที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบอาชีพที่มีความจำเป็นต้องรู้ภาษาอังกฤษในขอบข่ายสาขาอาชีพของตน ผู้สอนสามารถกำหนดทักษะที่จะต้องฝึกฝน และสิ่งที่จะต้องเรียนได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้เรียนได้ดังนี้

ก. ภาษาอังกฤษธุรกิจ เป็นภาษาอังกฤษสำหรับเลขานุการ ประชาสัมพันธ์ นักบัญชี

ข. ภาษาอังกฤษเทคนิค เป็นภาษาอังกฤษสำหรับช่างยนต์ ช่างโลหะ

ค. ภาษาอังกฤษเฉพาะอื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์ พนักงานเสริฟอาหาร พนักงานรับโทรศัพท์ พนักงานวิทยุการบิน เป็นต้น

ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางอาชีพนี้ นอกจากจะแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ สำหรับผู้ที่มีอาชีพต่างกันแล้ว ยังแบ่งเป็นรายวิชาที่แตกต่างกันด้วย คือ

ก. รายวิชาสำหรับผู้ที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์ในวิชาชีพ (pre - experience course) เป็นการเรียนภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพไปพร้อม ๆ กับการเรียนวิชาชีพนั้น ๆ

ข. รายวิชาสำหรับผู้เคยมีประสบการณ์ในวิชาชีพมาแล้ว (post - experience course) เป็นการเรียนภาษาอังกฤษเฉพาะเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ

ค. รายวิชาสำหรับครูเพื่อให้สอนภาษาอังกฤษได้ (teacher's conversion course) เป็นรายวิชาสำหรับครูที่สอนภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส ให้สามารถสอนภาษาอังกฤษได้

๒. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา (English for Educational Purposes - EEP or English for Academic Purposes - EAP) เป็นภาษาอังกฤษเพื่อความมุ่งหมายทางวิชาการ ใช้เป็นสื่อในการศึกษาต่อ ไม่ว่าสาขาใดก็ตาม มุ่งให้ผู้เรียนสามารถอ่านเอกสาร ตำราทางวิชาการได้ ให้

สามารถฟังการบรรยาย จดรายละเอียดที่สำคัญ อภิปราย และเขียนรายงานเป็นภาษาอังกฤษได้ ตามลักษณะการใช้ภาษาที่ผู้เรียนจะต้องใช้ในสาขาวิชานั้น ๆ รายวิชาของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

ก. การเรียนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการเรียนวิชาการสาขาใดสาขาหนึ่ง (discipline based ESP) เช่น ฟิสิกส์ วิศวเคมี วรรณคดีวิจารณ์เป็นต้น แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ

๑. การเรียนของผู้เคยเรียนวิชาการจบแล้วมาเรียนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับวิชานั้นเพิ่มเติม (pre - study ESP)

๒. การเรียนของผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นส่วนหนึ่งของวิชาการที่ตนเรียนอยู่ (in - study ESP)

ข. การเรียนภาษาอังกฤษในฐานะวิชาหนึ่งในโรงเรียน (school - subject ESP) แบ่งเป็น ๒ อย่าง คือ

๑. การจัดสอนวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นภาษาอังกฤษ (independent ESP)

๒. การเรียนหลายวิชารวมกันโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน (integrated ESP) เช่น การเรียนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

๓. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (English for Science and Technology - EST) เป็นภาษาอังกฤษที่จัดขึ้นสำหรับใช้ในด้านวิทยาศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ขอบเขตของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แบ่งออกได้ดังนี้

ก. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ทั่วไป ได้แก่ คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ดาราศาสตร์ ธรณีวิทยา สัตวศาสตร์ แพทยศาสตร์ กฎหมาย

ข. ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางเทคโนโลยี ได้แก่

วิศวกรรมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ อิเลคโทรนิค เกษตรศาสตร์ เหมืองแร่ เป็นต้น

ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นการใช้ภาษาอังกฤษทั้งในแง่วัตถุประสงค์ทางอาชีพและวัตถุประสงค์ทางการศึกษา เป็นการใช้ภาษาในแง่วัตถุประสงค์ทางอาชีพเมื่อคำนึงถึงความต้องการของคนงานที่จะทำงานในโรงงาน วิศวกรผู้เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น และเป็นการใช้ภาษาในแง่วัตถุประสงค์ทางการศึกษา เมื่อคำนึงถึงนักเรียนนักศึกษาที่กำลังศึกษาวิชาเคมี ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ โดยการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการเรียนการสอน (พัฒน์ น้อยแสงศรี ๒๕๒๔ : ๑๐)

อาจสรุปประเภทของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังได้กล่าวแล้วในรูปของแผนภูมิได้ดังนี้ (Peter Strevens 1977 : 92)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

010755

ประเภทของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

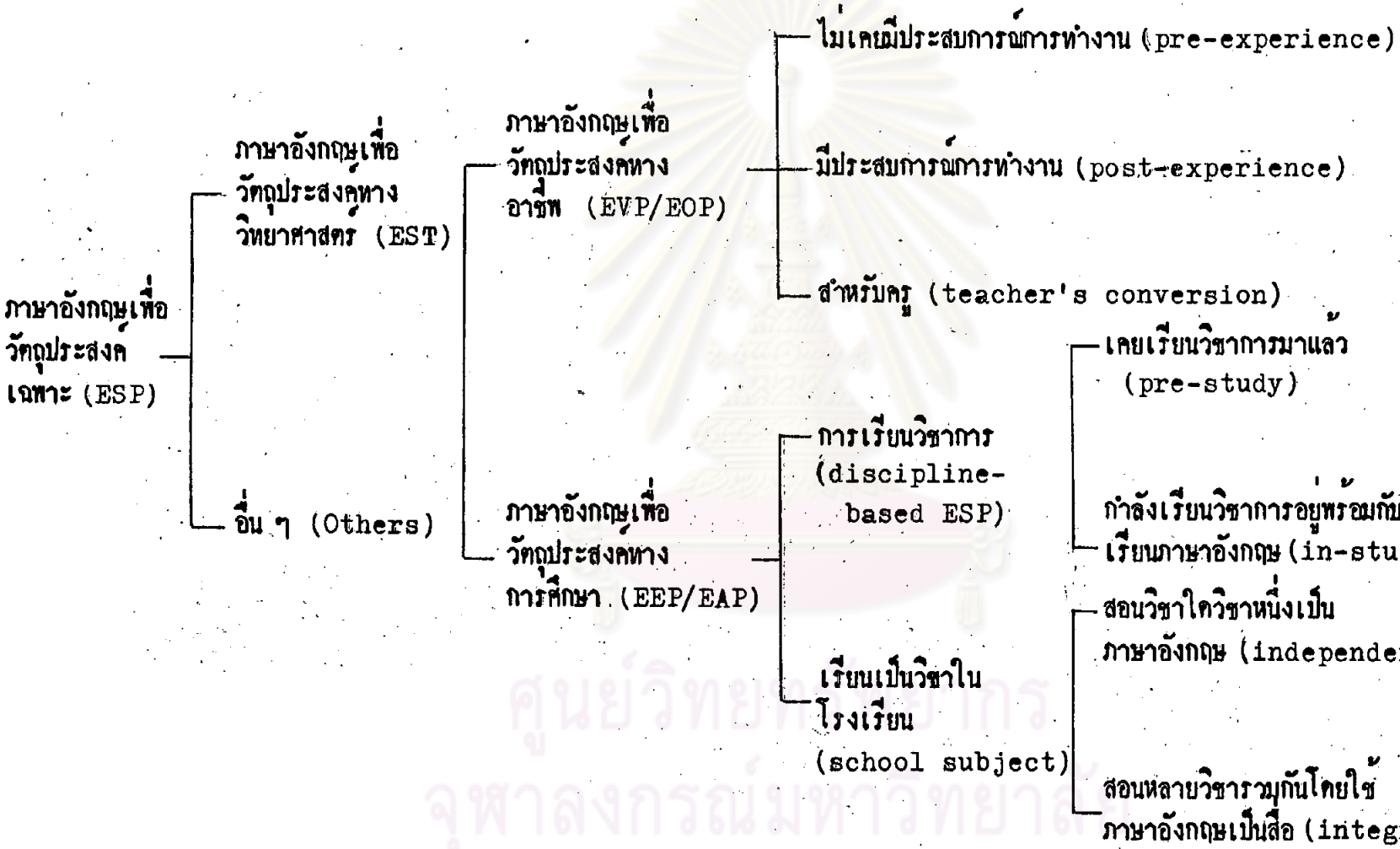

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดยสรุป อาจกล่าวได้ว่าการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะไม่ใช่วิธีการสอนแบบใหม่ แต่เป็นการเน้นการสอนที่แตกต่างไปจากอดีต โดยมุ่งเน้นที่วัตถุประสงค์ของผู้เรียนในการเรียนภาษาเป็นสิ่งสำคัญและยังเน้นไปที่ตัวผู้เรียนมากกว่าผู้สอน เป็นการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นเพียงผู้จัดสภาพการณ์ให้เกิดการเรียนรู้มิได้เป็นแหล่งความรู้โดยตรง มีจุดประสงค์ในการเรียนที่ไม่ได้จบสิ้นในตัวเอง แต่เป็นเครื่องมือเพื่อไปสู่เป้าหมายอื่น อาจเป็นเป้าหมายทางอาชีพหรือทางการศึกษา เหมาะสำหรับผู้เรียนในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นักศึกษา หรือผู้ประกอบอาชีพแล้ว ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะจึงสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

ฉ. วิวัฒนาการของภาษาอังกฤษธุรกิจ

ภาษาอังกฤษธุรกิจเป็นแขนงหนึ่งของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นภาษาอังกฤษที่ใช้ติดต่อทางธุรกิจเป็นสำคัญ การเรียนการสอนก็มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพทางธุรกิจ หรือเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ ๒๐ หลังจากที่รัฐบาลสหรัฐอเมริกาเริ่มตระหนักว่าการประกอบอาชีพทางธุรกิจเป็นที่มาสำคัญของรายได้ซึ่งจะนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ประกอบกับนักธุรกิจเป็นจำนวนมากเริ่มเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษธุรกิจและประสงค์ให้มีการสอนการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษธุรกิจให้ถูกต้อง และนับตั้งแต่กลางศตวรรษที่ ๒๐ เป็นต้นมาการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจก็ได้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น (บังอร สว่างวโรรส ๒๕๒๖ : ๒)

สำหรับประเทศไทย ภาษาอังกฤษธุรกิจเป็นที่รู้จักกันเมื่อไม่นานมานี้ มีการจัดการเรียนการสอนทั้งในระดับมหาวิทยาลัย วิทยาลัย รวมทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนี้ โปรแกรมพาณิชยกรรมจะใช้หลักสูตรและแบบเรียนเดียวกัน โดยใช้หลักสูตรและแบบเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็นหลัก ซึ่งในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๒๔ นั้นกำหนดให้

วิชาภาษาอังกฤษธุรกิจอยู่ในหมวดวิชาสัมพันธ์และหมวดวิชาชีพ คือ ในหมวดวิชาสัมพันธ์มี ๔ รายวิชา คือ ภาษาอังกฤษธุรกิจ ๑ - ๔ (สอ ๑๐๑ - ๑๐๔) รายวิชาละ ๔ หน่วยกิต (๒ หน่วยการเรียน) ๔ คาบต่อสัปดาห์ และในหมวดวิชาชีพมีวิชาบังคับที่ทุกคนต้องเรียน ๒ รายวิชา คือ ภาษาอังกฤษธุรกิจ ๕ - ๖ (พช ๓๕๑ - ๓๕๒) รายวิชาละ ๓ หน่วยกิต (๑.๕ หน่วยการเรียน) ๓ คาบต่อสัปดาห์ จุดประสงค์ของวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๔ : ๑๐๔) คือ

๑. เพื่อให้มีความรู้ภาษาอังกฤษพอที่จะนำไปเสริมความรู้และทักษะในวิชาซึ่งเป็นพื้นฐานทางธุรกิจ

๒. เพื่อให้มีความรู้ภาษาอังกฤษพอที่จะนำไปใช้ในงานอาชีพธุรกิจตามระดับการศึกษาของตน

๓. เพื่อให้สามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษไปเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

๔. เพื่อให้นำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้เป็นแนวทางส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

สำหรับแบบเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจ ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นคาบ ไม่ได้แบ่งเป็นบทดังเช่นหนังสือทั่วไป ในแต่ละหน่วยมีเนื้อหาพอควรสำหรับเวลาเรียนหนึ่งคาบ บทเรียนจัดอยู่ในรูปของวงจร มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกันอยู่ ๔ ชุด คือ อ่านออกเสียง (oral reading) อ่านในใจ (silent reading) ฟังและพูด(listening and speaking) และไวยากรณ์และเขียน (grammar and writing) ซึ่งเน้นความสำคัญของทักษะต่าง ๆ ตามคำอธิบายรายวิชา (ดูภาคผนวก) เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์รายวิชาที่กำหนดไว้ เนื้อหาเกี่ยวเนื่องกับเรื่องทางธุรกิจ เช่น เรื่องการเงินการธนาคาร การตลาด การบริการ การสำนักงาน การโฆษณา และการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะและภาษาอังกฤษธุรกิจมีมากพอสมควรทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งอาจสรุปและจัดเสนอเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

ก. งานวิจัยเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

๑. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

รัชนี จันทรมงคล (๒๕๑๗: ๑๔๘-๑๕๐) ได้ทำการวิจัยเพื่อสร้างแบบฝึกหัดเสริมแบบเรียนภาษาอังกฤษเทคนิค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ของโรงเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรมที่สังกัดโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา โดยศึกษาโครงสร้างไวยากรณ์ที่เป็นปัญหาในการใช้ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัย ซึ่งได้แก่ นักเรียนช่างอุตสาหกรรมแผนกต่าง ๆ จำนวน ๓๐๐ คน ซึ่งกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๑๗ ของวิทยาลัยและโรงเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรมในโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา ๔ แห่ง ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาอังกฤษเทคนิคที่เป็นปัญหาและนำไปสร้างแบบฝึกหัดเสริมแบบเรียนมี ๑๗ โครงสร้าง ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกหัดเสริมแบบเรียน ๒๗ บท แต่ละบทประกอบด้วยบทฝึกปากเปล่า แบบฝึกหัดเขียนหรือแบบฝึกหัดสำหรับทบทวนโครงสร้างไวยากรณ์ แบบฝึกหัดส่วนใหญ่บรรจุศัพท์และเนื้อหาทางช่างตามบทเรียนที่ประกอบ

งามพริ้ง รุ่งโรจน์ดี (๒๕๒๐: ๒๐๓-๒๐๕) ได้ทำการวิจัยเรื่องประมวลการสอนภาษาอังกฤษเทคนิคสำหรับนักศึกษาเทคนิคด้านช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเทคนิคระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของวิทยาเขตต่าง ๆ ในสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาทั่วประเทศในด้านหลักสูตร แบบเรียน วิธีการเรียนการสอน การวัดประเมินผล และนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการสร้างประมวลการสอนภาษาอังกฤษเทคนิค สำหรับนักศึกษาเทคนิค

ด้านช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ตัวอย่างประชากรในการวิจัย คือ ผู้สอนภาษาอังกฤษและหัวหน้าแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรมด้านเครื่องกลและไฟฟ้า ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอนภาษาอังกฤษจัดสอนภาษาอังกฤษทั้ง ๔ ภาคเรียน ภาคละไม่ต่ำกว่า ๒ คาบต่อสัปดาห์ โดยเน้นทักษะการอ่านและเห็นว่าควรสอนเทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับวิชาชีพ โดยสอนโครงสร้างและศัพท์ให้อิงเนื้อเรื่องที่อ่าน ด้านการประเมินผลพบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่ประเมินผลในเรื่องความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากที่สุด ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากแบบสอบถามมาเป็นแนวทางในการสร้างประมวลการสอน ซึ่งประกอบด้วยบทเรียน ๑๔ หน่วย ใช้พฤติกรรมการสื่อความหมายทางช่างเป็นหัวข้อหน่วย และเลือกเนื้อหาจากแบบเรียนทั้ง ๔ เล่ม ที่ได้วิเคราะห์ไว้มาเป็นหลักในการสอน พฤติกรรมการสื่อความหมายของแต่ละหน่วย กิจกรรมท้ายหน่วยเน้นการสอนเทคนิคการอ่านข้อความที่บ่งวาทพฤติกรรมประจำหน่วย และใช้เป็นเครื่องประเมินผลในหน่วยนั้น ๆ ด้วย

ประภา วิทยารุ่งเรืองศรี (Prapa Vittayarungrangsri 1980 : 1-5) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาษาอังกฤษสำหรับนักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : การสอนการเขียนเรียงความ โดยสร้างบทเรียนสำหรับการสอนการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษในหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเขียนภาษาอังกฤษระดับสูงกว่าประโยค เป็นการเตรียมผู้เรียนก่อนการเขียนเฉพาะสาขาวิชาระดับสูง ผู้วิจัยได้สร้างบทเรียนโดยมีหลัก คือ เขียนข้อความที่เป็นใจความสำคัญให้ชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหาที่กล่าวถึงทั้งหมด ขยายใจความสำคัญนั้นด้วยข้อความอื่น ๆ ซึ่งกล่าวถึงเนื้อหาเดียวกันโดยตลอด และจัดลำดับข้อความต่าง ๆ ให้มีความเกี่ยวเนื่องกันอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักการใช้ภาษา บทเรียนนี้มีแบบฝึกหัดพร้อมคำเฉลยประกอบทุกบท เพื่อให้สามารถใช้ได้ทั้งในชั้นเรียนและให้ผู้เรียนฝึกฝนด้วยตนเอง

วรลาภ เสียงวัฒนชัย และมยุรี ไตรชัยศรี (Woralarp Saengwatanachai and Mayuree Trichaisri 1982:48) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบวิธีการสอนการอ่านเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิทยาศาสตร์แบบแปล

และแบบสอนโครงสร้างและศัพท์ และเพื่อให้นักศึกษาสามารถอ่านบทเรียนและบทความทางวิชาการได้ ตัวอย่างประชากรในการวิจัยคือ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มได้คะแนนในการทดสอบไม่แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าวิธีการสอนทั้งสองวิธีให้ผลไม่แตกต่างกัน

ในปีเดียวกัน กมลรัตน์ จรัสรัศมี (๒๕๒๕: ๑๐๑-๑๐๖) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เกี่ยวกับโปรแกรมการสอนภาษาอังกฤษทั่วไปและภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชา เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เกี่ยวกับภาษาอังกฤษทั่วไปและภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาในด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน การนำไปใช้ประโยชน์ ปัญหาด้านการเรียนการสอน การทดสอบ และประโยชน์ ตัวอย่างประชากรในการวิจัยคือ อาจารย์ที่สอนระดับปริญญาตรี จำนวน ๕๐ คน และนักศึกษาใน ๘ กลุ่มสาขาวิชา จำนวน ๓๕๐ คน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นด้วยมากกับวัตถุประสงค์วิชาภาษาอังกฤษที่มุ่งให้นักศึกษาเกิดทักษะทางการฟัง พูด อ่าน เขียน เนื้อหาวิชาควรเป็นทั้งภาษาอังกฤษทั่วไปและภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชา และควรเน้นความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน นักศึกษาเห็นว่า ควรเน้นการสอนภาษาอังกฤษแบบที่สามารถนำไปใช้งานได้จริง ๆ อาจารย์ผู้สอนเห็นด้วยมากกับการที่ผู้สอนภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาจำเป็นต้องรู้เนื้อหาวิชาเฉพาะของนักศึกษา และภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชาจะช่วยให้มาตรฐานการเรียนการสอนภาษาอังกฤษดีขึ้น นักศึกษาทุกกลุ่มเห็นด้วยมากในเรื่องที่ควรจัดให้มีการสอนภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิชา

สุวณีย์ ศรีโสภา (๒๕๒๖: ๗๘-๘๒) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจแก่นักศึกษาแผนกช่างก่อสร้าง เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจแก่นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ ๓ แผนกช่างก่อสร้าง โดยมีตัวแปรเกณฑ์ในการศึกษาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อัตราความคงทนในการจำ และทัศนคติของนักศึกษาต่อวิธีสอน และมีตัวแปรทดลองคือ การสอนโดยเน้นกิจกรรม ซึ่งใช้ชื่อว่า "วิธีใหม่" ตัวอย่างประชากรในการวิจัยคือ นักศึกษา

แผนกช่างก่อสร้าง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ ๓ ภาคต้น ปีการศึกษา ๒๕๒๕ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตอุเทนถวาย จำนวน ๖๐ คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ ๓๐ คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและอัตราความคงทนในการจำของนักศึกษาที่สอนโดยวิธีใหม่สูงกว่านักศึกษาที่สอนโดยวิธีธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และนักศึกษาที่สอนโดยวิธีใหม่ มีทัศนคติต่อการสอนดีกว่านักศึกษาที่สอนโดยวิธีธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๒. ด้านการวิเคราะห์แบบเรียน

นราพร โรจนจันทร์ (Naraporn Rochanachandra 1979: 71-83) ได้ทำการศึกษาการใช้ 'as' ในหนังสือภาษาอังกฤษสำหรับวิทยาศาสตร์ เพื่อแสดงประเภทและการใช้ as ในภาษาอังกฤษสำหรับวิทยาศาสตร์ รวมทั้งศึกษาความแตกต่างของการใช้ as ในการเชื่อมความ ผู้วิจัยได้รวบรวมประโยคจากหนังสือ Villee's Biology, Sienko and Plane's Chemistry และ Resnick and Halliday's Physics รวม ๑๑๐๙ ประโยค โดยวิเคราะห์การใช้ as ในโครงสร้างลึกของแต่ละประโยค ผลจากการศึกษาพบว่า หน้าที่ของ as แบ่งออกเป็น ๗ ประเภทคือ ใช้ในการเปรียบเทียบ การบรรยาย เงื่อนไข เวลา คำจำกัดความ การจัดประเภท และการให้ประโยคตัวอย่าง

ในปีเดียวกัน ปาริชาติ แสงหิรัญ (Parichat Sanghiran 1979: 105-110) ได้ทำการศึกษาวิภัติ ปัจจัยในบทเรียนวิทยาศาสตร์เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ที่สนใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ Biology ของ Claude A. Villee และแบ่งการศึกษาออกเป็น ๒ ประเภทคือ ประเภทที่มีความถี่สูงในการปรากฏ และประเภทที่มีความถี่น้อยกว่า ๕ ครั้ง ผลจากการศึกษาพบว่า วิภัติแบ่งเป็น ๓ ประเภทหลัก คือ แบบปฏิเสธ แบบไม่ปฏิเสธ และแบบเบ็ดเตล็ด ปัจจัยแบ่งเป็น ๔ ประเภทหลัก คือ แบบนาม คุณศัพท์ กริยา และวิเศษณ์

ในปีเดียวกัน สุมน เงินฉ่ำ (๒๕๒๒: ๑๐๒-๑๐๕) ได้ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อความในตำราที่ใช้ประกอบการเรียนวิชาทางช่างของนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทเวศร์ เพื่อศึกษาลักษณะและความถี่ของการใช้เครื่องสัมพันธ์ความในเรื่องหน่วยอ้างอิง คำแทน การเว้นคำ คำสันธาน คำพ้องความหมายในตำราที่ใช้ประกอบการเรียนทางช่างของนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง แผนกช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น ช่างไฟฟ้ากำลัง และช่างวิทยุและโทรคมนาคม และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการใช้เครื่องสัมพันธ์ความและความเข้าใจในการอ่าน ผู้วิจัยวิเคราะห์ตำราเรียนที่ผู้สอนวิชาทางช่างแนะนำให้นักศึกษาค้นคว้าและอ่านประกอบ จำนวน ๕ เล่ม ๆ ละ ๓ บท ตัวอย่างประชากรในการวิจัยคือ นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๑๕๒ คน ผลการวิจัยพบว่า เครื่องสัมพันธ์ความด้านไวยากรณ์มีความถี่ของการใช้หน่วยอ้างอิงมากที่สุด คำสันธาน การเว้นคำ และคำแทน มีความถี่ของการใช้รองลงมาตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างความเข้าใจในการอ่านกับความเข้าใจในการใช้เครื่องสัมพันธ์ความทุกชนิด

บุญชัย อังคุรุวรานนท์ (Boonchai Angkuruwaranon 1980:111-120) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปรากฏของคำ "และ" และ "ด้วย" ในบทเรียนทางวิทยาศาสตร์ เพื่อศึกษาหน้าที่และประเภทของเครื่องสัมพันธ์ความซึ่งปรากฏในประโยคแบบต่าง ๆ และเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ครูผู้สอนในเรื่องเกี่ยวกับเครื่องสัมพันธ์ความเหล่านี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากบทเรียนฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี ประเภทละ ๓ บท ผลการศึกษาพบว่า ประโยคโครงสร้างลึกสองประโยคที่มีประธานต่างกัน แต่มีส่วนประกอบของประโยคเหมือนกัน จะเชื่อมประโยคด้วย "และ" หรือ "ด้วย" ซึ่งจะพบในประโยคประเภทเปรียบเทียบ การให้ตัวอย่าง และประโยคความเท่าเทียมกัน ประโยคโครงสร้างลึก ๒ ประโยคที่มีประธานตัวเดียวกัน แต่มีส่วนประกอบของประโยคต่างกัน เชื่อมด้วย และ หรือ ด้วย จะพบในประโยคประเภทการบรรยาย การแสดงลำดับของเวลา ประโยคโครงสร้างลึกที่มีประธานและส่วนประกอบของประโยคต่างกัน เชื่อมด้วย และ จะพบในประโยคประเภทแสดงความแตกต่าง การให้รายละเอียด การแสดงกระบวนการ เหตุผล และพบว่าการใช้ "และ" เพื่อเชื่อมคำนาม ๒ ตัว อาจใช้เชื่อมได้ทั้งในส่วนที่เป็นประธานและในส่วนที่เป็นส่วนขยาย

ในปีเดียวกัน อัญชุลี สุวรรณดี (Anchulee Suwandee 1980:100-102) ได้ทำการศึกษาเรื่องคำผสมในบทเรียนวิทยาศาสตร์ เพื่อให้นักเรียนวิทยาศาสตร์มีความรู้เกี่ยวกับคำผสมเพื่อใช้ในการสร้างคำใหม่ รวมทั้งเพื่อช่วยพัฒนาและปรับปรุงการสอนสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้วิจัยได้รวบรวมคำผสมจากบทเรียนวิทยาศาสตร์ ๔ สาขาคือ ภายวิภาคศาสตร์ ชีววิทยา เคมี และสรีรศาสตร์ ผลจากการศึกษาพบว่า คำผสมที่เป็นคำนามแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท คำผสมที่เป็นคำคุณศัพท์แบ่งออกเป็น ๖ ประเภท และคำผสมที่เป็นคำกริยาแบ่งออกเป็น ๑ ประเภท

ในปีเดียวกัน อุบลรัตน์ เต็งไตรรัตน์ (Ubolrat Thengtrirat 1980 : 38-43) ได้ทำการศึกษานามวลีในบทเรียนวิทยาศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและหน้าที่ของนามวลีในบทเรียนวิทยาศาสตร์ และให้คำอธิบายเกี่ยวกับนามวลีเพื่อเป็นประโยชน์กับนักเรียนทางวิทยาศาสตร์และครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างประโยค ๘๑๖ ประโยคจากหนังสือชีววิทยา เคมี และฟิสิกส์ รวม ๖ เล่ม คือ An Introduction to Modern Biology ของ Paul C. Bailey, Biology ของ Claude A. Villee, Fundamentals of Chemistry ของ Frank Brescia et al, Theory of Physics ของ Richard Stevenson และ R.B. Moore, Contemporary Physics ของ Fred W. Inman และ Carl E. Miller และ Fundamentals of Physics ของ Henry Semat ผลจากการศึกษาพบว่า นามวลีจากประโยคที่สุ่มมาได้ แบ่งออกเป็น ๕ ประเภทคือ factive nominal, infinitival nominal, gerundive nominal, action nominal และ agentive nominal

จันทร์ยานิต สุรสินธิ์ (Janpanit Surasin 1981:47-54) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของประโยคเหตุและผลในบทเรียนชีววิทยา เพื่อแสดงวิธีการใช้ความสัมพันธ์ของเหตุและผล และจัดประเภทของตัวบ่งชี้ประโยคเหตุและผลที่ใช้ในการเขียนบทเรียนทางวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยรวบรวมประโยคเหตุและผลที่ปรากฏในหนังสือ Biology

ของ Claude A. Villee ผลจากการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของประโยค แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ตามตัวบ่งชี้ทางความหมาย ตัวบ่งชี้แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ประเภทที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเหตุและผลแบบตรงและชัดแจ้ง และประเภทชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเหตุและผลแบบไม่ชัดแจ้ง เป็นนัย หรือเหตุและผลที่เป็นอันดับรอง

ในปีเดียวกัน ศิรินันท์ ศรีเนาวรัตน์ (๒๕๒๔:๘๑-๘๓) ได้ทำการวิเคราะห์โครงสร้างทางไวยากรณ์อังกฤษในตำราเรียนสาขาชีววิทยาระดับมหาวิทยาลัย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบโครงสร้างทางไวยากรณ์ในตำรา Weinberg's Biology, Villee's Biology และ Keeton 's Biological Science กับโครงสร้างทางไวยากรณ์ในตำรา Weisz's The Science of Biology ซึ่งสถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้วิเคราะห์ไว้ ผลจากการวิเคราะห์พบว่า ด้านความซับซ้อนของนามวลีและประโยคพบว่า ระดับความซับซ้อนสูงจะพบแต่ใน Villee's Biology และ Keeton's Biological Science มากกว่าใน Weinberg's Biology กริยาวิเศษณ์ที่มีความถี่สูงสุดคือ กริยาวิเศษณ์ที่บอกอาการ สถานที่ และเวลา กาลที่มีความถี่ในการปรากฏสูงสุดตรงกันในหนังสือทุกเล่ม คือ ปัจจุบันกาล การเปรียบเทียบความซับซ้อนของประโยคและระดับความยากง่ายสรุปได้ว่า Weisz 's The Science of Biology มีระดับความซับซ้อนและความยากใกล้เคียงกับ Weinberg's Biology ตำราที่มีระดับความซับซ้อนและความยากสูงสุดคือ Keeton's Biological Science และ Villee's Biology ตำราที่มีระดับความซับซ้อนและความยากต่ำสุด คือ Weinberg's Biology

๓. ด้านการวัดและประเมินผล

ศิริพร ลิมตระการ (๒๕๒๒:๕๔-๕๖) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเทคนิคและภาษาอังกฤษทั่วไป ของนักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อวิเคราะห์และแบ่งชนิดของข้อผิดพลาดของนักศึกษาไทยในการเรียนภาษาอังกฤษ และเพื่อนำไปแก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง ตัวอย่างประชากรในการวิจัยคือ นักศึกษาจำนวน ๑๖๐ คน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๑

คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยเซาท์เทอร์น อิลลินอยส์ ที่คาร์บอนเดล (Southern Illinois at Carbondale) ผลการวิจัยพบว่า ข้อผิดพลาดแบบที่แก้ไขได้เกิดจากการใช้กฎเกณฑ์ของภาษาใหม่อย่างผิด ๆ และข้อผิดพลาดแบบเฉพาะเจาะจงของนักศึกษาเกิดจากการนำภาษาพื้นเมืองมาปนกับภาษาใหม่ หรือการใช้ภาษาใหม่อย่างผิด ๆ

นันทา พลานุกูลวงศ์ (Nanta Palanukulwong 1983:55-58) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบสมิทธิภาพในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ผ่านการสอบคัดเลือกด้วยวิธีการที่ต่างกัน เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมิทธิภาพในการใช้ภาษาอังกฤษเมื่อเริ่มเข้าศึกษาและเมื่อจบการศึกษาภาคการศึกษาที่หนึ่ง ของนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประเภทมหาวิทยาลัยคัดเลือกเอง และประเภทสอบร่วมเข้ามหาวิทยาลัย ตัวอย่างประชากรในการวิจัยคือ นักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน ๒๔๕ คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่ผ่านการคัดเลือกด้วยวิธีต่างกัน มีสมิทธิภาพในการใช้ภาษาอังกฤษเมื่อเริ่มเข้าศึกษาชั้นปีที่หนึ่งไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ และสมิทธิภาพในแง่โครงสร้างทางไวยากรณ์ คำศัพท์และความเข้าใจในการอ่าน มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระดับปานกลางค่อนข้างสูงและอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข. งานวิจัยเกี่ยวกับภาษาอังกฤษธุรกิจ

๑. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

อุษา กาญจนสถิตย์ (๒๕๒๓:๒๗๘-๒๘๐) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษในวงการธุรกิจ เพื่อสำรวจระดับความสามารถที่แท้จริงในการใช้ภาษาอังกฤษแต่ละทักษะของบุคลากร และระดับความสามารถที่หน่วยงานในวงการธุรกิจต้องการ รวมทั้งสำรวจว่าภาษาอังกฤษที่บุคลากรเรียนจากสถาบันการศึกษานั้นเพียงพอแก่การปฏิบัติงานหรือไม่ ตัวอย่างประชากรในการวิจัย คือ บุคลากร หัวหน้าหน่วยงานหรือหัวหน้าแผนกของหน่วยงานในวงการธุรกิจ จำนวน ๑๙๐

หน่วยงาน ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ในวงการธุรกิจมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในทักษะฟัง อ่าน และเขียนอยู่ในระดับที่ ๕ ทักษะพูดอยู่ในระดับที่ ๔ ทักษะแปลอยู่ในระดับที่ ๓ ในขณะที่วงการธุรกิจต้องการบุคลากรที่มีความสามารถในการใช้ภาษาทุกทักษะในระดับที่ ๖ หัวหน้าหน่วยงานร้อยละ ๘๑.๔๘ มีความเห็นว่าภาษาอังกฤษที่บุคลากรเรียนจากสถาบันการศึกษายังไม่เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน

อัจฉรา วงศ์โสธร (๒๕๒๕:๕๔-๕๕) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจความต้องการของสังคมเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อค้นหาประเภทของภาษาอังกฤษที่บุคลากรใช้ในหน่วยงานของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และวงการธุรกิจ และสำรวจเนื้อหาและจุดประสงค์ในการใช้ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน และแปล รวมทั้งความเหมาะสมของทักษะทางภาษาอังกฤษที่ได้ศึกษามา ตัวอย่างประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารในหน่วยงานของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และวงการธุรกิจ จำนวน ๔๘๖ คน ผลการวิจัยพบว่าหน่วยงานของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจใช้ภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง ส่วนหน่วยงานธุรกิจใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาก ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ใช้มากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะการเขียน ฟัง พูด และแปลตามลำดับ บุคลากรในหน่วยงานดังกล่าวใช้ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางการทำงานมากกว่าจุดประสงค์ส่วนบุคคล ทักษะภาษาอังกฤษที่บุคลากรได้รับการศึกษามาไม่เหมาะสมกับการทำงาน และทักษะทางภาษาอังกฤษที่บุคลากรมีอยู่ไม่อยู่ในระดับที่หน่วยงานต้องการ

ในปีต่อมา บังอร สว่างวโรรส (๒๕๒๖: ๑๒๑-๑๒๓) ได้ทำการศึกษาความสอดคล้องระหว่างวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจที่สอนในมหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับความต้องการของวงการธุรกิจไทย เพื่อศึกษาทักษะภาษาอังกฤษตามความต้องการของวงการธุรกิจไทย และเปรียบเทียบทักษะตามความต้องการของวงการธุรกิจกับทักษะที่สอนว่าทักษะใดที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกัน ตัวอย่างประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารระดับสูง ระดับรอง และบุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษในบริษัทธุรกิจในประเทศ ๖๐ บริษัท หัวหน้าภาควิชาภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนภาษาอังกฤษธุรกิจ และบัณฑิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๒๓ และ ๒๕๒๔ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะภาษาอังกฤษที่ใช้ในปริมาณมาก คือ การเขียน ทักษะที่ใช้ปานกลาง คือ ฟัง พูด และอ่าน ส่วนการแปลใช้น้อย

สถาบันการศึกษาของเอกชนที่สำรวจ เปิดสอนภาษาอังกฤษหลายวิชามากกว่าสถาบันของรัฐ และหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของวงการธุรกิจมากกว่าด้วย

๒. ด้านการวิเคราะห์แบบเรียน

วิภาพร หย่างอารี (๒๕๑๙:๒๖-๒๗) ได้ทำการวิเคราะห์ความถี่ของศัพท์ในแบบเรียนภาษาอังกฤษในวิทยาลัยธุรกิจ เพื่อหาความถี่ของศัพท์ในหนังสือแบบเรียนที่ใช้ในวิทยาลัยธุรกิจ และเปรียบเทียบกับศัพท์ใน A General Service List of English Words ของ Michael West โดยศึกษาว่าหนังสือแต่ละเล่มมีศัพท์ปรากฏใน A General Service List of English Words มากน้อยเพียงใด ผลการศึกษาพบว่า หนังสือแบบเรียน ๕ เล่มที่ผู้วิจัยศึกษา มีคำศัพท์ปรากฏดังนี้ คือ หนังสือ English For Your Business Career Book 1 และ Book 2 แต่งโดย Alan B. Beesley มีคำศัพท์ปรากฏร้อยละ ๗๒.๖๔ และร้อยละ ๖๔.๗๕ ตามลำดับ หนังสือ English For Business. The Bellcrest Serie มีคำศัพท์ปรากฏร้อยละ ๖๒.๗๔ หนังสือ English For Busines แต่งโดย Marie M. Stewart, Frank W. Lanham และ Kenneth Zimmer มีคำศัพท์ปรากฏร้อยละ ๔๕.๓๓ และหนังสือ Executive English Book 1 มีศัพท์ปรากฏร้อยละ ๖๑. ๕๔

๓. ด้านการวัดและประเมินผล

เสาวภาคย์ ศรีวิจารณ์ (๒๕๒๑:๔๔-๔๖) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจโครงสร้างภาษาอังกฤษกับความเข้าใจในการอ่าน และศึกษาโครงสร้างภาษาอังกฤษที่เป็นปัญหาต่อนักศึกษาบริหารธุรกิจระดับเทคนิคในกรุงเทพ ตัวอย่างประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ ๕ คณะบริหารธุรกิจ จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ๓ วิทยาเขตในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๒๐ คน ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการเข้าใจโครงสร้างภาษาอังกฤษของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนความเข้าใจโครงสร้างภาษาอังกฤษและความเข้าใจในการอ่านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ และโครงสร้างที่ก่อให้เกิดปัญหาในการอ่าน

ต่อนักศึกษา เรียงตามลำดับความยากง่าย คือ Passive Voice, Embedding, Negation, Nominalization และ Deletion

สายสมร เฉยตรองการ (Saisamorn Cheuytrongkarn 1984: 56-58) ได้ทำการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาอังกฤษธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสื่อการสอนซ่อมเสริม เพื่อศึกษาลักษณะ หาสาเหตุการใช้ภาษาที่ผิดในทักษะการเขียนภาษาอังกฤษธุรกิจของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาชั้นปีที่ ๕ และเพื่อสร้างสื่อการสอนซ่อมเสริมที่เหมาะสม ตัวอย่างประชากรในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นปีที่ ๕ โรงเรียนดุสิตพณิชยการ ผลการวิจัยพบว่า ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๔๗.๑๙ เกิดจากการคิดเป็นภาษาไทยก่อนแล้วจึงแปลเป็นภาษาอังกฤษ และผู้วิจัยได้สร้างบทเรียนซ่อมเสริมการสอนทักษะการเขียนขึ้น

งานวิจัยในต่างประเทศ

ก. งานวิจัยเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

๑. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

กัณฑาทิพย์ ศิริผล (Kantatip Siripol 1979:1321-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษเทคนิคในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย เพื่อศึกษาปัญหาและเสนอแนวทางในการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษเทคนิคในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ตัวอย่างประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์และครูผู้สอนภาษาอังกฤษเทคนิค ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีปัญหาในกระบวนการอ่านระดับคำศัพท์ โครงสร้าง และระดับประโยค นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการที่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษเทคนิค จุดประสงค์ของวิชายังไม่เฉพาะเจาะจง นักศึกษาขาดแรงจูงใจในการเรียน และครูผู้สอนยังไม่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ผู้วิจัยได้เสนอให้ใช้วิธีการสอนแบบสื่อความหมาย (rhetorical approach) และเสนอโครงร่างหลักสูตรภาษาอังกฤษเทคนิคที่อาจใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพกับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ในประเทศไทย

ปริยา นวรัตน์ (Pariya Nawarat 1981:3518-3519-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความแตกต่างของวิธีสอนและสื่อการสอนของครูภาษาอังกฤษที่สอนนักเรียนอาชีวศึกษากับนักเรียนอื่น เพื่อสำรวจความแตกต่างของวิธีสอน และสื่อการสอนระหว่างครูภาษาอังกฤษที่สอนนักเรียนอาชีวศึกษาและครูที่สอนนักเรียนอื่น ตัวอย่างประชากรในการวิจัยคือ ครูภาษาอังกฤษจำนวน ๖๐ คน ในรัฐมิสซิสซิปปี้ เป็นครูที่สอนนักเรียนอาชีวศึกษา ๓๐ คน และครูที่สอนนักเรียนอื่น ๓๐ คน ผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาอังกฤษที่สอนนักเรียนอาชีวศึกษาและครูภาษาอังกฤษที่สอนนักเรียนอื่นใช้วิธีการสอนที่ไม่แตกต่างกัน แต่ครูภาษาอังกฤษที่สอนนักเรียนอาชีวศึกษาเน้นการสอนการเขียนจดหมายธุรกิจ การเขียนจดหมายสมัครงาน และสอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาการ รวมทั้งใช้บทเรียนแบบโปรแกรม ใช้บัตรคำในการปรับปรุงคำศัพท์ของนักเรียน และมีอิสระในการเลือกเนื้อหานอกเหนือจากหนังสือเรียนมากกว่าครูภาษาอังกฤษที่สอนนักเรียนอื่น

อลิซาเบท แม็คเรย์ วอลค์เกอร์ (Elizabeth McRae Walker 1981:2478-2479-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบโปรแกรมการสอนทักษะพื้นฐานภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันของนักเรียนทางอาชีพ ๒ กลุ่ม เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการศึกษาเพื่ออาชีพในด้านวิชาชีพและการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานภาษาอังกฤษในด้านที่จะนำไปใช้ ตัวอย่างประชากรในการวิจัยคือ นักเรียนทางอาชีพ ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นกลุ่มทดลองซึ่งเรียนวิชาชีพและทักษะพื้นฐานภาษาอังกฤษที่ศูนย์วิชาชีพดาร์มสตัดท์ (Darmstadt Career Center) อีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมเรียนวิชาชีพที่ศูนย์วิชาชีพดาร์มสตัดท์ แต่เรียนทักษะพื้นฐานภาษาอังกฤษในโรงเรียนเดิมของตน ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมการศึกษาเพื่ออาชีพเฉพาะบุคคลเน้นการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานภาษาอังกฤษในลักษณะหน้าที่ของภาษาซึ่งเกี่ยวพันถึงอาชีพในอนาคต เน้นให้นักศึกษามีความสามารถในการอ่านและการใช้ภาษา แต่ในการทดสอบสัมฤทธิผลด้านการอ่านและการทดสอบย่อยทางภาษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า มีสัมฤทธิผลไม่แตกต่างกัน

ในปีเดียวกัน มารี ชาร์ลอต แมดเดน (Marie Charlotte Madden 1981: 5074-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเข้าใจของนายจ้าง นักเรียน และครูเกี่ยวกับความต้องการภาษาอังกฤษของนักเรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อชี้ให้เห็นทักษะทางภาษาอังกฤษที่นายจ้าง นักเรียนอาชีวศึกษา และครูผู้สอนเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเข้าทำงานและการทำงานต่อไปในอนาคต ตัวอย่างประชากรในการวิจัยคือ นายจ้าง ๑๐๔ คน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ๔๗ คน และนักเรียนภาษาอังกฤษ ๔๖ ห้องเรียน ผลการวิจัยพบว่า นายจ้างส่วนใหญ่และครูผู้สอนเห็นว่าทักษะพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญต่อการเข้าทำงาน และทักษะในระดับที่สูงขึ้น เช่น ความเข้าใจและการจัดระบบความคิด เป็นสิ่งจำเป็นต่อความก้าวหน้าในการทำงาน นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของทักษะตรงกับความเห็นของนายจ้าง แต่ไม่ได้เรียนวิชาที่ทักษะเหล่านั้นประกอบอยู่

๒. ด้านการวิเคราะห์แบบเรียน

โมฮัมหมัด จาฟาร์ พัคเซอเรสท์ (Mohammad Jafar Pakseresht 1978: 5970-A) ได้ทำการวิเคราะห์บทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวิทยาศาสตร์และการนำไปใช้ในการสอนนักศึกษาอิหร่าน เพื่อศึกษาและอธิบายลักษณะสำคัญในบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวิทยาศาสตร์ในสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและสำรวจการนำไปใช้ในการสอนนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในประเทศอิหร่าน ผู้วิจัยได้รวบรวมเนื้อหาจากบทเรียนทางวิทยาศาสตร์ ๑๑ เรื่อง การวิเคราะห์แบ่งเป็นการศึกษาด้านอนุประโยค กาล ตัวเชื่อมความ การเชื่อมประโยค และประเภทของอนุเฉท ผลจากการวิเคราะห์พบว่า ประเภทของอนุประโยคที่มีบทบาทสำคัญและพบมากที่สุด คือ อนุประโยคประเภทคุณานุประโยค และนามานุประโยค กาลที่พบมากที่สุดคือ ปัจจุบันกาล ตัวเชื่อมความที่สำคัญคือ ตัวอ้างอิงย้อนหลังที่ชี้เฉพาะและที่แสดงการเปรียบเทียบ การเชื่อมประโยคแสดงให้เห็นถึงความตรงข้ามและการลำดับเหตุผล ประเภทของอนุเฉทแบ่งออกเป็นประเภทการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการเขียนเป็นหัวเรื่อง

เนลลี เจน ซีลเลอร์ (Neillie Jane Sieller 1983:2985-A) ได้ทำการศึกษากริยาช่วยในภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา : ภาษาอังกฤษเพื่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อศึกษาความถี่และความหมายของกริยาช่วยในภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษเทคนิค ที่ใช้ในระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา และเพื่อใช้ในการเตรียมเนื้อหาและเป็นข้อมูลในการสอนนักศึกษาต่างชาติที่เรียนภาษาอังกฤษเพื่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากคำบรรยายและหนังสืออ่านประกอบในสาขาคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ นำมาวิเคราะห์โดยใช้หลักเกณฑ์ของ F.R.Palmer ผลจากการศึกษาพบว่า ในจำนวนคำ ๘๐,๐๐๐ คำ มีกริยาช่วย ๑,๕๕๐ คำ เป็นกริยาช่วยในภาษาพูด ๑,๑๐๐ คำ เป็นกริยาช่วยในภาษาเขียน ๔๕๐ คำ กริยาช่วยในภาษาพูดที่พบมากที่สุดคือ can, will, could, going to และ have to กริยาช่วยในภาษาเขียนที่พบมากที่สุดคือ may, can, should, will และ must

๓. การสร้างแบบสอบ

เจมส์ ดีน บราวน์ (Jame Dean Brown 1982 : 1129-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แบบสอบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในภาษาอังกฤษสำหรับวิศวกรรมศาสตร์ เพื่อสำรวจลักษณะของข้อสอบ ความเที่ยง และความตรงของข้อสอบภาษาอังกฤษสำหรับวิศวกรรมศาสตร์แบบอิงเกณฑ์ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบจำนวน ๖๐ ข้อ โดยดัดแปลงจากข้อสอบในโครงการของนักศึกษาปริญญาโทและอาจารย์ทางวิศวกรรมศาสตร์ที่มหาวิทยาลัย UCLA ได้สร้างขึ้น หลังจากนั้นได้นำไปทดสอบนักศึกษา ๔ กลุ่ม คือ นักศึกษาปริญญาโททางวิศวกรรมศาสตร์ที่เป็นชาวอเมริกัน และที่เป็นชาวจีน นักศึกษาปริญญาโททางการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองที่เป็นชาวอเมริกัน และนักศึกษาปริญญาโททางการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่เป็นชาวจีน ผลการวิจัยพบว่า แบบสอบมีความเที่ยงและความตรงในการทดสอบทักษะการอ่านทางวิศวกรรมศาสตร์ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของทักษะการอ่านทางวิศวกรรมศาสตร์ และความสามารถในการใช้ภาษาทั่วไป พบว่าร้อยละ ๖๒

ของความสามารถในการอ่านทางวิศวกรรมศาสตร์ถือเป็นความสามารถทางภาษาโดยทั่วไปได้

ข. งานวิจัยเกี่ยวกับภาษาอังกฤษธุรกิจ

๑. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

มาเรียน เทอร์เรล (Marian Terrell 1979:74-A) ได้ทำการศึกษาการรวมทักษะภาษาอังกฤษในหลักสูตรการศึกษาธุรกิจของโรงเรียนรัฐบาลในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา เพื่อประเมินประสิทธิภาพและเสนอแนะแนวทางในการรวมทักษะทางภาษาอังกฤษในหลักสูตรการศึกษาธุรกิจของโรงเรียนระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยในรัฐจอร์เจีย ตัวอย่างประชากรในการวิจัยคือ ครูผู้สอนการศึกษาธุรกิจ ๕๗ คน ผลการวิจัยพบว่า การรวมทักษะภาษาอังกฤษในหลักสูตรการศึกษาธุรกิจ มีข้อดี ๓๓ ประการ ข้อเสีย ๙ ประการ และผู้ตอบแบบสอบถาม ๔๕ คน ใช้วิธีการรวมทักษะภาษาอังกฤษทั้งหมด ๒๓ วิธี

เจน บอริง ดันแลป (Jane Boring Dunlap 1979 :5899-A) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความเข้าใจ และความชอบของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษธุรกิจในระดับอนุปริญญาระหว่างการใช้เอกสารกับการใช้วีดีโอเทป และสำรวจการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความเข้าใจ และความชอบของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษธุรกิจที่ใช้วิธีการทบทวนบทเรียนที่แตกต่างกัน ตัวอย่างประชากรในการวิจัยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองซึ่งใช้วีดีโอเทปประกอบบทเรียนแบบสรุปย่อ และกลุ่มควบคุมซึ่งใช้เนื้อหาเดียวกันแต่อยู่ในลักษณะของเอกสาร ผลจากการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ แต่จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

โจเซฟ รอคโค แบตติสตา (Joseph Rocco Battista 1982:3124-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้วิธีสอนแบบผสมผสาน(triad) ต่อทัศนคติในการเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจของนักเรียนเกรด ๑๒ เพื่อวัดทัศนคติของนักเรียน

เกรด ๑๒ เมื่อใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจ ๒ วิธีที่แตกต่างกัน คือ วิธีแบบเดิม โดยการฟังคำบรรยาย และวิธีแบบผสมผสาน โดยมีครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่ทำงานด้วยกันเป็นทีม เพื่อแก้ปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับภาษาอังกฤษธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบคะแนนของทั้งสองกลุ่มแล้วพบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจชี้ให้เห็นว่าการสอนทั้งสองวิธีให้ผลไม่แตกต่างกัน

๒. ด้านการวิเคราะห์แบบเรียน

มาร์กาเรต เจ เอช ยัง (Margaret J. H. Young 1982: 2) ได้ทำการวิเคราะห์ความถี่ของศัพท์จากคำบรรยายเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจในระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ ๑ และการนำไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อทำรายการความถี่ของศัพท์เฉพาะซึ่งอาจใช้เป็นข้อมูลในการสอนทักษะการฟังของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะในระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ ๑ สาขาการบริหารธุรกิจ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์คำศัพท์จากวิชาในสาขาการบริหารธุรกิจ ๒ วิชา ของมหาวิทยาลัยพอร์ทแลนด์สเตท (Portland State) รวบรวมคำศัพท์ได้ประมาณ ๘๐,๐๐๐ คำ ผลการวิเคราะห์พบว่า คำแบ่งเป็น ๓ ประเภทคือ คำศัพท์ประเภททั่วไป คำศัพท์เฉพาะ และคำศัพท์ประเภทศัพท์กึ่งเทคนิค จากการวิเคราะห์คำศัพท์ประเภททั่วไปและคำศัพท์เฉพาะพบว่า มีความถี่ร้อยละ ๐.๐๗ คำศัพท์ประเภทศัพท์กึ่งเทคนิคมีความถี่ร้อยละ ๐.๐๑๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย